

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci stěžovatele **S. z. M.**, zastoupeného JUDr. Josefem Havlůjem, advokátem se sídlem v Praze 5, Staropramenná 17, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 4, náměstí Hrdinů 3, v řízení o kasační stížnosti podané proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2006, č. j. 11 Ca 237/2005 - 53,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností ze dne 6. 12. 2006 se stěžovatel domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo zastaveno řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2006, č. j. 11 Ca 237/2005 – 28, podle ustanovení § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve vazbě na ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích nebo poplatkový zákon“). Tímto rozsudkem městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19. 7. 2005, č. j. VS-1510/SDR/1-2005, jímž bylo rozhodnuto o rozpuštění v záhlaví specifikovaného občanského sdružení.

Stěžovatel v kasační stížnosti nepodřadil své námitky zákonným kasačním důvodům ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s., z textu podání je nicméně patrné, že namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem a míří tedy do ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Touto otázkou je nesprávný výklad ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, které stěžovatel v podání cituje, aniž by uvedl, v čem je podle jeho názoru výklad městského soudu chybný. Stěžovatel s odvoláním na citované ustanovení zákona o soudních poplatcích navrhuje usnesení městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Soudní poplatek nebyl zaplacen, avšak městský soud s přihlédnutím k charakteru napadeného usnesení stěžovatele k úhradě poplatku již nevyzýval a věc předložil Nejvyššímu správnímu soudu.

K tomu zdejší soud podotýká, že poplatková povinnost vzniká již podáním kasační stížnosti (ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích) a splnění této povinnosti není nutně vázáno až na výzvu soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 As 24/2004 - 49, dostupný na www.nssoud.cz). V posuzovaném případě by však zjevně nebylo účelné opětovně stěžovatele k zaplacení soudního poplatku vyzývat. Tento závěr lze nepřímou dovodit i z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu, kdy v obdobné věci zdejší soud dospěl k právnímu názoru, že „*v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení podle § 105 odst. 2 s. ř. s.*“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, dostupného na www.nssoud.cz). Analogicky, a zcela v souladu s výše citovaným rozsudkem, lze i v tomto případě říci, že s ohledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek. Nejvyšší správní soud se proto po zvážení všech okolností případu postavil na stanovisko, že opětovné nesplnění této povinnosti nelze považovat za překážku, jež by bránila posouzení kasační stížnosti a vydání meritorního rozhodnutí.

V dané věci byl rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2006, č. j. 11 Ca 237/2005 - 28, stěžovateli doručen dne 31. 7. 2006 a kasační stížnost proti němu byla podána k poštovní přepravě dne 14. 8. 2006, v poslední den zákonem stanovené dvoutýdenní lhůty, a tedy včas. Stěžovatel byl poté dne 23. 8. 2006 soudem vyzván, aby odstranil vady podání, mj. aby soudu zaslal originál plné moci k zastupování, a usnesením z téhož dne, č. j. 11 Ca 237/2005 - 44, byl taktéž vyzván, aby ve stanovené lhůtě od doručení předmětného usnesení zaplatil poplatek 3000 Kč za kasační stížnost. Ze spisu vyplývá, že plná moc byla soudu doložena až 14. 9. 2006 a soudní poplatek k tomuto datu nebyl uhrazen vůbec. Stěžovatel byl ze strany soudu dále opakovaně vyzýván, aby doplnil údaj o tom, kdy mu byl napadený rozsudek doručen (nejprve výzvou ze dne 23. 8. 2006,

a poté i usnesením ze dne 11. 10. 2006, č. j. 11 Ca 237/2005 - 8). Na tuto výzvu ani usnesení soudu stěžovatel žádným způsobem nereagoval.

Městský soud poté usnesením ze dne 16. 11. 2006, č. j. 11 Ca 237/2005 – 53, zastavil řízení o této kasační stížnosti. Požadovaný údaj o datu doručení napadeného rozhodnutí soudu stěžovatel doplnil až s podáním kasační stížnosti ze dne 6. 12. 2006. Téhož dne byl také z jeho strany uhrazen soudní poplatek. Z přiloženého přípisu stejného data plyne, že tento soudní poplatek je poplatkem za předchozí kasační stížnost, neboť stěžovatel v něm žádá soud o prominutí pozdní úhrady poplatku. Za kasační stížnost, která je předmětem tohoto řízení, soudní poplatek opět zaplacen nebyl, jak již bylo uvedeno výše.

V napadeném usnesení soud uvedl, že soudní poplatek byl v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích splatný ke dni podání kasační stížnosti a stěžovatel poplatek nezaplatil ani po výzvě k jeho dodatečnému zaplacení, přičemž neuvedl navíc ani žádné konkrétní skutečnosti, které by mu v úhradě poplatku bránily. Jak je patrné z poštovní doručky, toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 23. 11. 2006, ten pak podal dne 6. 12. 2006 v pořadí již druhou kasační stížnost, tentokrát proti usnesení o zastavení řízení, a zároveň sdělil soudu požadovaný údaj o datu doručení napadeného rozsudku (prodlení zástupce stěžovatele zdůvodňoval svým špatným zdravotním stavem). Téhož dne uhradil stěžovatel soudní poplatek ve výši 3000 Kč za předchozí kasační stížnost ze dne 14. 8. 2006 a požádal o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení, které odůvodnil hlubokou platební neschopností. Žádost o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení poplatku za předchozí kasační stížnost byla zamítnuta usnesením Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2006, č. j. 11 Ca 237/2005 – 65, s tím, že soud blíže nezkoumal podmínky pro prominutí zmeškání lhůty uvedené v ustanovení § 40 odst. 5 s. ř. s., protože prominutí zmeškání lhůty přichází v úvahu jen tehdy, není-li řízení, v jehož průběhu lhůty běží, dosud skončeno.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že zaplacení soudního poplatku je právní skutečností, která se svými důsledky přibližuje podmínkám řízení, a může tak v některých konkrétních případech omezit právo na přístup k soudu, zákon o soudních poplatcích v platném znění ale umožňuje předejít následkům nezaplacení soudního poplatku tím, že dává navrhovateli možnost zaplatit poplatek až na základě výzvy soudu ve lhůtě soudem stanovené podle ustanovení § 9 odst. 1 a 2 zákona o soudních poplatcích, případně zaplatit jej ještě předtím, než usnesení o zastavení řízení nabude právní moci (ustanovení § 9 odst. 7 téhož zákona). Zákon zde jednoznačně stanoví, že: „*Usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost*“. Zákonodárce zde jasně odlišil řízení ve věcech správního soudnictví od řízení v ostatních věcech a je logicky dovoditelné, že tato odlišnost není náhodná, ale má své opodstatnění v principu jednoinstančnosti správního soudnictví, který zůstal zachován i po přijetí nové právní úpravy účinné od 1. 1. 2003. Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, proto nelze lhůtu pro podání kasační stížnosti vykládat stejně jako lhůtu pro podání odvolání, jak to zřejmě měl na mysli stěžovatel, když ve své kasační stížnosti bez dalšího citoval znění § 9 odst. 7 poplatkového zákona, aniž by uvedl nějaké relevantní důvody, které by byly podřaditelné pod ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Na tomto místě je třeba podotknout, že podle ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti tak, jak byly v kasační stížnosti uplatněny.

Z jazykového výkladu předmětného ustanovení jasně vyplývá, že ve věcech správního soudnictví je nejzazším termínem pro úhradu soudního poplatku den nabytí právní moci rozhodnutí. V daném případě nabylo předmětné usnesení o zastavení řízení právní moci dnem doručení poslednímu z účastníků řízení, tj. dne 24. 11. 2006. V té době již tedy podle výše citovaného ustanovení, věta druhá *in fine*, poplatková povinnost za první kasační stížnost zanikla a řízení bylo pravomocně zastaveno.

Kromě výše uvedeného považuje Nejvyšší správní soud za vhodné poukázat na to, že stěžovatel nevyužil možnosti požádat o osvobození od soudních poplatků, ačkoli ze spisu je patrné, že na tuto možnost byl ze strany soudu výslovně upozorněn. Ústavní soud od roku 1998 opakovaně judikoval, že ustanovení § 138 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, se může s ohledem na zásadu rovnosti dovolávat nejen fyzická, ale i právnická osoba (viz např. II. ÚS 13/98, Sb.n.u., sv. 12, č. 131, s. 245), nepochybně tedy i občanské sdružení, které podléhá režimu registrace u Ministerstva vnitra. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbývá, než připomenout v této souvislosti právní zásadu *vigilantibus iura scripta sunt*.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že Městský soud v Praze se nedopustil vytýkané nezákonnosti, zastavil-li řízení o předchozí kasační stížnosti, neboť v řízení postupoval zcela v souladu se zákonem, neopomenul žádné procesní kroky, které mu zákon ukládá, a naopak využil všech prostředků, jak stěžovatele poučit o jeho právech. Kasační stížnost proto jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., když stěžovatel, který ve věci neměl úspěch, nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení a Ministerstvu vnitra jako druhému účastníku řízení žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu